



**ANALÝZA ZPRAVODAJSTVÍ ČESKÝCH TELEVIZÍ
| 2010/Q4 |**

Analýza zpravodajství českých televizí

Posuzované období: 4. čtvrtletí 2010

Realizace:

Media Tenor, spol. s r. o.
Čestmír Kalus
cestmir.kalus@mediatenor.cz

U Tiskárny 9, 702 00 Ostrava
Tel: 596 126 126

Stav: 14. 2. 2011
Verze 01

OBSAH

1. Metodologický úvod	4
2. Přehled kritérií	5
3. Management summary	6
4. Tematická variabilita a struktura zpravodajství	7
5. Vztažné oblasti zpravodajství	14
6. Politické zpravodajství	19
7. Ekonomické zpravodajství	23
8. Gender	25

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1: Variabilita domácího zpravodajství (srovnání hlavních zpravodajských relací)	7
Graf 2: Podíl deseti nejčtenějších domácích témat na celkovém množství příspěvků (pouze delší formy; srovnání hlavních zpravodajských relací)	7
Graf 3: Variabilita zahraničního zpravodajství (srovnání hlavních zpravodajských relací)	8
Graf 4: Srovnání rozdílů v tematické agendě relací Událostí a Televizních novin (úroveň kategorie témat)	9
Graf 5: Srovnání rozdílů v tematické agendě relací Událostí a Zpráv TV Prima (úroveň kategorie témat)	9
Graf 6: Vývoj podílu příspěvků o tematické kategorii „EU“ na zpravodajství hlavních relací	10
Graf 7: Vývoj podílu příspěvků o tematickém aspektu „komunální volby“ na zpravodajství hlavních relací	11
Graf 8: Vývoj podílu příspěvků o tematickém aspektu „korupce“ na zpravodajství hlavních relací	11
Graf 9: Vývoj podílu příspěvků o tematické kategorii BEZPEČNOST na zpravodajství hlavních relací	12
Graf 10: Vývoj podílu příspěvků o tematické kategorii UMĚNÍ, KULTURA na zpravodajství hlavních relací	12
Graf 11: Vývoj podílu „živých vstupů“ na zpravodajství hlavních relací	13
Graf 12: Podíl příspěvků bez vztahu k ČR na celkovém počtu příspěvků (srovnání Událostí, Televizních novin a Zpráv TV Prima)	14
Graf 13: Srovnání tematické agendy Událostí a Televizních novin ve zpravodajství o zahraničí (úroveň tematický aspekt)	15
Graf 14: Vztažné oblasti zahraničního zpravodajství (Události)	15
Graf 15: Poměr mezi podílem příspěvků z jednotlivých regionů a podílem obyvatel (Události)	16
Graf 16: Srovnání tematické agendy zpravodajství o regionech (Události x Tel. noviny)	17
Graf 17: Pokrytí krajů v pořadích regionálního zpravodajství ČT	17
Graf 18: Vývoj vyváženosti pokrytí Moravskoslezského kraje a Olomoucka v Reportu a Událostech v regionech (Ostrava)	18
Graf 19: Rozdíly v tematické agendě regionálních relací ČT1 a TV NOVA – tematické aspekty	18
Graf 20: Srovnání míry neutrality prezentace politických stran a podílu výpovědí o programově politických postojích/krocích (Události)	20
Graf 21: Četnost výpovědí o parlamentních stranách a kontext hodnocení (Události)	20
Graf 22: Četnost výpovědí o parlamentních stranách a kontext hodnocení (OD 18:00)	21
Graf 23: Hitparáda politiků podle četnosti výpovědí a kontextu prezentace (Události)	21
Graf 24: Hitparáda politiků podle četnosti výpovědí a kontextu prezentace (OD 18:00)	22
Graf 25: Kontext prezentace Pavla Drobila – srovnání hlavních relací	22
Graf 26: Vývoj prezentace podnikové sféry (Události)	23
Graf 27: Vývoj prezentace podnikové sféry (Televizní noviny)	23
Graf 28: Počet výpovědí a kontext hodnocení vybraných podniků (Události)	24
Graf 29: Počet výpovědí a kontext hodnocení vybraných podniků (Ozvěny dne v 18:00)	24
Graf 30: Podíl žen na zpravodajství (srovnání hlavních zpravodajských relací)	25
Graf 31: Počet různých žen ve zpravodajství (srovnání hlavních zpravodajských relací)	25
Graf 32: Hitparáda nejpopsanějších žen (Události)	26

1. Metodologický úvod

Tento dokument byl zpracován na základě požadavku České televize a shrnuje základní zjištění analýzy zpravodajských pořadů vybraných elektronických médií, kterou pro Českou televizi na čtvrtletní bázi zajišťuje společnost Media Tenor. Spolupráce byla zahájena v červenci 2001 a od té doby kontinuálně probíhá.

Kritéria, prostřednictvím kterých tato analýza posuzuje kvalitu zpravodajství České televize, byla zvolena tak, aby bylo možné posoudit, do jaké míry zpravodajství napomáhá divákům „utvořit si vlastní názor na stav a vývoj společnosti ve všech důležitých oblastech“. S ohledem na toto kritérium je posuzována kvalita zpravodajství, ať již domácího, zahraničního, ekonomického nebo politického.

Hodnocena je tedy především variabilita, tematická struktura, zájem o relevantní tematické aspekty (například EU, hospodářská politika), způsob informování o politických stranách, případně také další atributy zpravodajství v závislosti na klíčových skutečnostech, které se v průběhu analyzovaného období staly jak v ČR, tak ve světě. Z důvodu posouzení pozice Událostí a Událostí, komentářů jsou výsledky, je-li to účelné, porovnávány také s výsledky analýzy Televizních novin a Zpráv TV Prima (jako reprezentantů privátních televizí) nebo Ozvěn dne v 18:00 (jako představitele jiného typu média veřejné služby).

V možnostech analytiků není posouzení/ověření „pravdivosti“ a „přesnosti“ informací zveřejněných v jednotlivých příspěvcích. Zvolený postup obsahové analýzy umožňuje posuzovat kvalitu zpravodajských pořadů prostřednictvím zkoumání jeho obsahové struktury a jednoznačně identifikovatelných atributů.

Není-li uvedeno v následujícím textu jinak, vztahují se veškeré výsledky k období od 1. 10. 2010 do 31. 12. 2010; grafy prezentující vývoj v čase zachycují období od 1. 12. 2009 do 31. 12. 2010. V relacích elektronických médií, které byly zařazeny do analýzy, bylo ve 4. čtvrtletí 2010 odvysíláno a analytickým týmem zpracováno celkem 13 544 příspěvků.

Jednotlivá zjištění jsou doplněna popisem metodologických východisek tak, aby dokument byl srozumitelný i těm čtenářům, kteří doposud nemají zkušenost s obsahovou analýzou obecně a s její konkrétní aplikací v rámci projektu analýz zpravodajství pro ČT.

2. Přehled kritérií

Obsahová analýza připravovaná pro Českou televizi nabízí řadu možných úhlů pohledu na strukturu zpravodajství. Pro tuto kvartální analýzu byla vybrána následující kritéria:

Tematická variabilita a struktura zpravodajství

Kritérium posuzuje různorodost a relevanci domácího a zahraničního zpravodajství jako takového. Základním interpretačním východiskem je premisa, že čím je zpravodajství obsahově variabilnější, tím více podnětů dostává divák pro nezávislé vytvoření vlastního názoru. To je plně v souladu s úlohou média veřejné služby.

Z tematické struktury je možné posuzovat relevanci agendy. Témata, která se týkají společenství jako takového (tj. mají obecnější platnost, mohou sloužit jako hodnotové orientátory), jsou považována za relevantnější než témata, která se týkají pouze individuálních činů/skuteků nebo která jsou zařazována s cílem poskytnout „zábavu“ (například kuriozity, nehody, individuální trestné činy, „zvířátka“).

Vztažné oblasti zpravodajství

Stejně jako tematickou variabilitu je možné posuzovat variabilitu zpravodajství o geografických oblastech. Je možné posoudit podíl domácího a zahraničního zpravodajství a vyváženost zpravodajství o domácích regionech.

Politické zpravodajství

Způsob referování o politických stranách je důvodem spekulací o „vyváženosti“ a vzájemném vztahu médií k politikům. Analýza vychází z teoretického předpokladu, že jednotliví novináři zachovávají od popisovaných/citovaných politiků/stran odstup a nemají žádný důvod informace prezentovat v negativním nebo pozitivním kontextu. Analýza tak ctí „presumpci“ nevinny novinářů při tvorbě politického zpravodajství.

Kvalitu politického zpravodajství je možné posuzovat prostřednictvím analýzy podílů informací o programově politických postojích/krocích stran a jejich představitelů. Vysoký podíl stranických a mezistranických informací zpravidla vede k tomu, že strana je vnímána jako „nejednotná“ bez specifického programového vymezení.

Kromě toho analýza nabízí také informaci o hodnocení jednotlivých stran, přičemž explicitní hodnocení politiků/politických stran zpravidla nepochází od reportérů, ale od politických partnerů a odpůrců.

Ekonomické zpravodajství

Ekonomika patří ke klíčovým tématům zpravodajství. Intenzita a způsob informování o ekonomické situaci země ovlivňuje připravenost voličů účastnit se voleb, ale styl zpravování o ekonomice také pochopitelně ovlivňuje kupní chování veřejnosti. Proto analýza sleduje vývoj zájmu o ekonomiku ČR, hodnocení ekonomické situace a také tematické aspekty ekonomických informací.

Minority ve zpravodajství, problematika gender

Důležitým úkolem médií je informovat o menšinách a pro menšiny. Obsahová analýza umožňuje posoudit četnost a kvalitu zpravodajství o minoritách. K minoritám s ohledem na situaci v mediální realitě jsou v této analýze zařazeny i ženy.

3. Management summary

Variabilita obsahové agendy: Nejvariabilnější domácí zpravodajství v souhrnu všech i delších forem příspěvků přinesly ve čtvrtém čtvrtletí roku 2010 s převahou Události. Privátní stanice ve variabilitě mírně zaostaly za Ozvěnami dne v dlouhých formách příspěvků.

Události přinesly nejvariabilnější zahraniční zpravodajství ve čtvrtém čtvrtletí roku 2010 ve všech i dlouhých formách příspěvků. Druhý nejvyšší počet různých zahraničních témat ve všech formách příspěvků odvysílaly Televizní noviny, v dlouhých formách Ozvěny dne v 18.00.

Na základě rozsáhlého korpusu dat lze konstatovat, že relativní převaha příspěvků z kategorií BEZPEČNOST, NEHODY, PŘÍRODA a SPOLEČNOST ve prospěch Televizních novin ve srovnání s Událostmi je dlouhodobý fakt, který dokládá základní rozdíly v tematických prioritách zpravodajství privátní a veřejnoprávní televize. Obdobné rozdíly vyplývají ze srovnání Událostí se Zprávami TV Prima.

Události se ve srovnání s Televizními novinami ve čtvrtém čtvrtletí 2010 častěji zaměřily na prezentaci zpráv z UMĚNÍ a KULTURY (filmová tvorba, boj o Slovanskou epopej, výtvarné umění, hudební, literární a divadelní tvorba), STÁTNÍ SPRÁVY (hlasování o nedůvěře vládě, volby do senátu, volby do Kongresu v USA, prezidentské volby v Pobřeží slonoviny, kupčení s hlasy a manipulace voleb) a MEZINÁRODNÍCH UDÁLOSTÍ (EXPO 2010, konflikt na Korejském poloostrově, boj s terorismem).

Vztažné oblasti: Z dlouhodobého srovnání podílu příspěvků o zahraničí na hlavním zpravodajství ČT, TV Nova a TV Prima vyplývá, že nejmezinárodněji orientovanou relací jsou Události: V říjnu 2010 se o zvýšený zájem o dění v zahraničí v Událostech postaraly záchrana zavalených horníků v Chile a únik toxického kalu v Maďarsku, v listopadu pak konflikt na Korejském poloostrově, summit zemí G20 a zveřejnění dokumentů na serveru WikiLeaks. U Událostí i Televizních novin došlo v prosinci k poklesu podílu příspěvků o zahraničních událostech.

Dlouhodobě nejčastěji prezentovanou zemí v zahraničním zpravodajství Událostí jsou Spojené státy. Země byla spojována nejčastěji s blížícími se volbami do Kongresu, boji s terorismem, informacemi ze života známých osobností a výzkumem vesmíru. Česká televize se věnovala i záchraně zavalených horníků v Chile, úniku toxického kalu v Maďarsku, výskytu cholery na Haiti a stavu země po zemětřesení a výbušné situaci v Pobřeží slonoviny po prezidentských volbách.

Ve čtvrtém čtvrtletí 2010 odvysílaly Události 37 % regionálně laděných příspěvků zaměřených na Prahu (tj. o 12 % více než v předchozím čtvrtletí). Nejvýrazněji se ze sledovaných relací na dění v Praze koncentrovaly Ozvěny dne v 18:00 (48 %). Mírně nižší podíl příspěvků o Praze než Události zveřejnily v rámci svých zpráv o regionech Televizní noviny (33 %), s nejnižší intenzitou informovaly o dění v hlavním městě Zprávy TV Prima (25 %).

Politické zpravodajství: Nejvyšší podíl informací o politických postojích parlamentních stran zmínily Události ve spojitosti se stranou Věci veřejné. Ty byly představeny i s nejvyšší neutralitou. KDU-ČSL byla prezentována s nejnižší neutralitou a s nejnižším podílem informací o faktické politice.

Události referovaly o ODS a ČSSD s mírně vyšší intenzitou než Ozvěny dne. KDU-ČSL byla v Událostech zmiňována častěji než KSČM, v Ozvěnách dne tomu bylo naopak. Za nejvyšším podílem negativně laděných výpovědí o KSČM v Událostech (22 %) stál neúspěch strany v komunálních a senátních volbách a soudní řízení s exposlancem Josefem Vondruškou. Prezentaci KDU-ČSL příznivě ovlivnilo zvolení nového vedení v čele s předsedou Pavlem Bělobrádkem a úspěch strany v komunálních volbách.

S nejvyšším podílem výpovědí v negativním kontextu byl v Událostech prezentován ministr financí Miroslav Kalousek. Radek. John byl v Událostech prezentován příznivěji než Petr Nečas, v Ozvěnách dne tomu bylo naopak. Nový předseda KDU-ČSL Pavel Bělobrádek byl představen s převahou pozitivně laděných výpovědí.

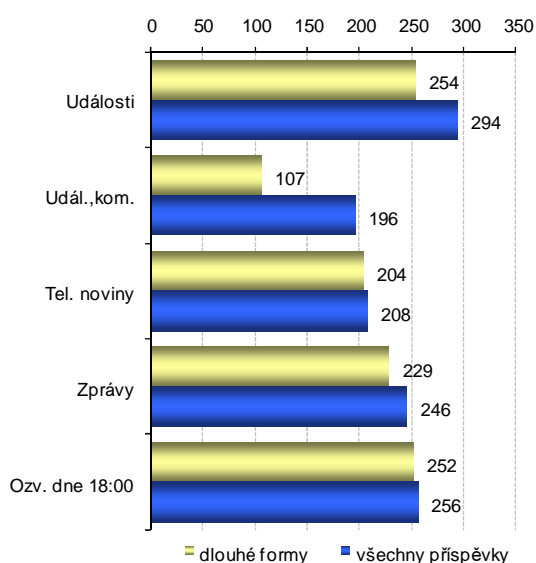
Gender: Podíl žen na celkovém počtu prezentovaných osob se v Událostech v průběhu celého roku držel na úrovni 20 %. Ve Zprávách TV Prima podíl žen od druhého čtvrtletí průběžně narostl o čtyři procentní body. Nejnižší podíl žen zařazují do zpravodajství Ozvěny dne v 18.00.

Vyšší prostor věnovaný ženám ve zpravodajství privátních stanic je dlouhodobým jevem, souvisejícím do značné míry s tematickou strukturou zpravodajství. Zájem o nehody, individuální kriminalitu (a s tím spojené vystupování převážně ženských tiskových mluvčích policie), kuriozity či přírodu poskytuje větší prostor prezentaci žen než témata spojená např. s EU nebo českou politickou scénou.

4. Tematická variabilita a struktura zpravodajství

Tematická variabilita posuzuje, jak dalece bylo zpravodajství různorodé. Každému jednotlivému příspěvku je přiřazeno jedno hlavní téma v závislosti na jeho převažujícím obsahu. Témata jsou přitom příspěvkům přiřazována z předem definovaného seznamu, který je průběžně rozšiřován v závislosti na nových aspektech, které s vyšší frekvencí výskytu do zpravodajství pronikají. Seznam sám obsahoval k 1. 10. 2010 přibližně 900 různých tematických aspektů. Hodnoty v Grafu 1 ukazují, kolik různých témat z celkového množství bylo v daném zpravodajském pořadu za analyzované období prezentováno. Žluté pruhy zobrazují variabilitu v delších zpravodajských formách (filmové reportáže, živé vstupy, rozhovory), modré pruhy zahrnují všechny formy (tedy včetně přehledů zpráv, čtených zpráv ve studiu či obrazových zpráv). Pokud pořad dosáhl vysoké tematické variability v delších formách, ukazuje to, že zpravodajství zpracovává různorodou realitu systematicky a důsledně.

Graf 1: Variabilita domácího zpravodajství (srovnání hlavních zpravodajských relací)



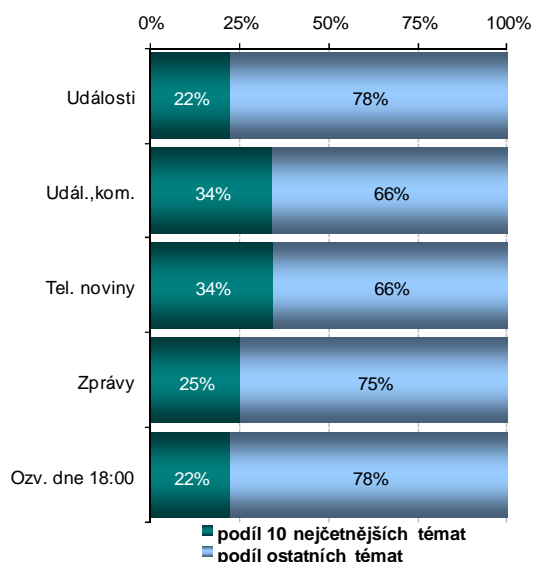
Graf 1 dokládá, že nejvariabilnější domácí zpravodajství v souhrnu všech i delších forem příspěvků přinesly ve čtvrtém čtvrtletí roku 2010 s převahou Události před Ozvěnami dne v 18:00. Zprávy TV Prima prezentovaly v souhrnu všech i delších forem příspěvků v rámci domácího zpravodajství mírně vyšší počet různých tematických aspektů než Televizní noviny.

Výsledky variability jsou do značné míry ovlivněny formátem a dramaturgií pořadu. Nižší hodnoty v případě Událostí, komentářů vycházejí ze struktury relace, která se zaměřuje na detailní a analytický rozbor klíčových kauz daného dne, jež jsou na delším časovém úseku reflektovány samotnými účastníky dění, komentátory či experty v dané oblasti. Ostatní události dne jsou prezentovány formou bleskového souhrnu, což ve svém důsledku vede v rámci komentovaného zpravodajství ČT k nejvyššímu rozdílu mezi počtem odvysílaných zpráv mezi hlavními zpravodajskými

příspěvků delších forem a celkovým počtem relacemi elektronických médií.

Události, komentáře se svým detailnějším rozpracováním nejvýznamnějších témat uplynulého dne s Událostmi formátově doplňují.

Graf 2: Podíl deseti nejčtenějších domácích témat na celkovém množství příspěvků (pouze delší formy; srovnání hlavních zpravodajských relací)



Graf 2 ukazuje rovnoměrnost pokrytí domácího zpravodajství. Porovnává podíl prostoru, který věnovaly relace deseti nejčastěji prezentovaným tématům, s podílem prostoru, jež zaujala všechna ostatní témata. Čím nižší je podíl pro 10 nejčtenějších témat, tím více prostoru zbývá pro prezentaci dalších témat, a tím rovnoměrněji zpravodajství pokrývá realitu. Relativní vyjádření použité v grafu má navíc tu výhodu, že do výsledků nepromlouvá délka relace, na níž je do značné míry závislý počet různých odvysílaných témat.

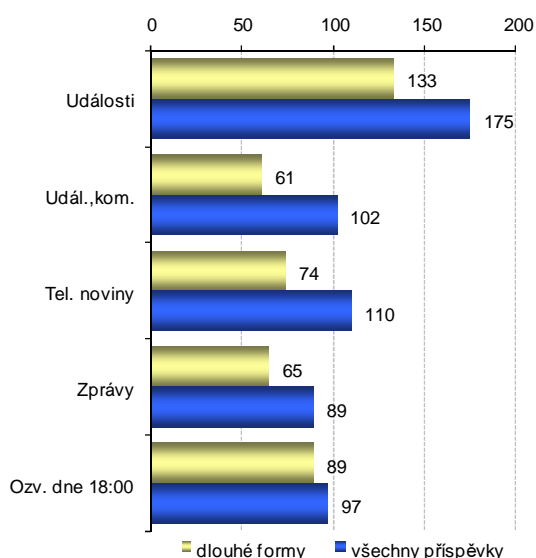
Z Grafu 2 vyplývá, že nejvyšší rovnoměrnosti pokrytí domácího zpravodajství dosáhly ve

čtvrtém kvartálu roku 2010 Události společně s Ozvěnami dne v 18:00.

V souladu s nižší tematickou variabilitou domácího zpravodajství v Událostech, komentářích i Televizních novinách získala desítká nejčastěji prezentovaných témat těchto relací vyšší podíl na celkovém počtu příspěvků ve srovnání s ostatními pořady.

Stejně jako je možné určit variabilitu domácího zpravodajství, lze tato kritéria aplikovat také na variabilitu zahraničního zpravodajství. Vzhledem k tomu, že zahraničním zprávám je ve zpravodajství vyhrazen menší prostor, jsou i absolutní čísla ve srovnání s grafy charakterizujícími domácí příspěvky nižší.

Graf 3: Variabilita zahraničního zpravodajství (srovnání hlavních zpravodajských relací)



Nejvariabilnější zahraniční zpravodajství ve všech formách přinesly – stejně jako v průběhu posledních čtyř let – ve čtvrtém čtvrtletí tohoto roku Události (175 různých aspektů tematicky se nevztahujících k dění v ČR). Druhý nejvyšší počet různých zahraničních témat odvysílaly Televizní noviny (110). Události, komentáře zveřejnily vyšší počet různých zahraničních témat než Zprávy TV Prima.

V delších formách příspěvků prezentovaly nejvyšší počet různých témat Události (133 různých tematických aspektů) před Ozvěnami dne v 18:00 (89).

Vysoký rozdíl mezi počtem tematických aspektů v delších a všech formách příspěvků o dění v zahraničí v Televizních novinách a Událostech, komentářích je způsoben dramaturgickou koncepcí obou relací, kdy většina zahraničních zpráv je řazena do přehledu zpráv.

Poznámka: Ke struktuře zahraničního zpravodajství viz dále grafy 13, 14, 15.

Variabilita sama o sobě ještě nic nevyovídá o tematické struktuře. Z ní je přitom možné usuzovat na **relevanci** příspěvků. Platí, že relevantnější jsou ty příspěvky, které v sobě mají obecně společenský rozměr (tj. mohou sloužit jako hodnotové orientátory), které informují o důležitých aspektech spojených s veřejným zájmem či obecným národně-politickým směřováním (například EU, státní správa, ekonomika, školství apod.). Naopak příspěvky týkající se jednorázových „atraktivních“ témat (jako jsou dopravní či jiné nehody, individuální trestné činy, informace o celebritách, „zvířátkách“ apod.) jsou považovány za méně relevantní.

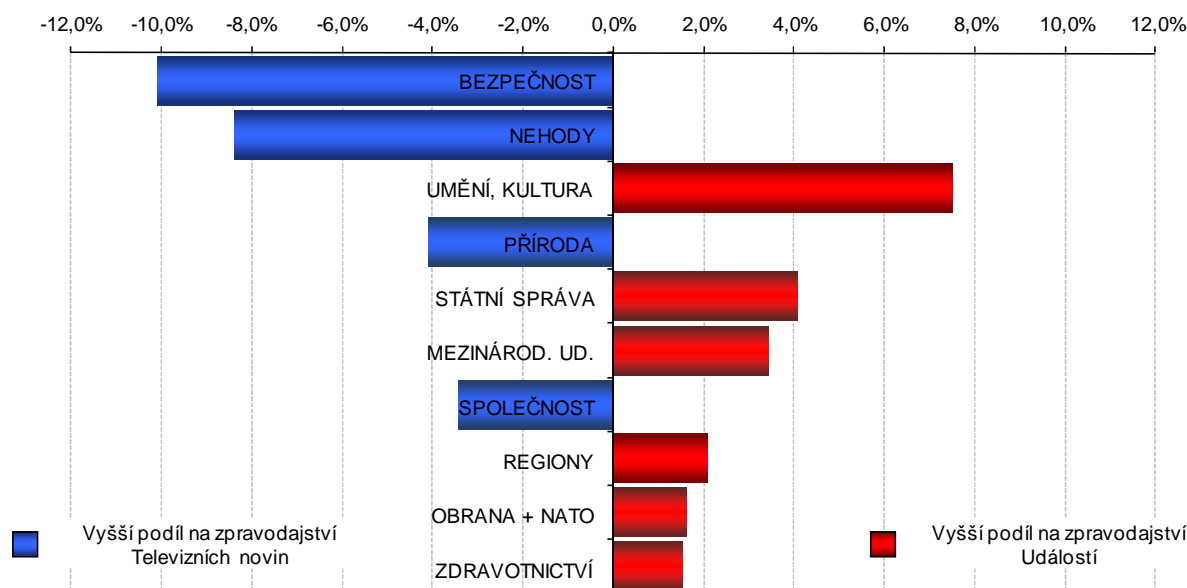
Graf 4 srovnává rozdíly v přístupu ke skladbě tematické agendy mezi redakcemi Událostí a Televizních novin. Hodnoty v levé části grafu vyjadřují procentuální převahu zájmu Televizních novin o danou tematickou kategorii z celkového počtu odvysílaných příspěvků, hodnoty v pravé části grafu ukazují silnější pozornost Událostí. Pro relevanci srovnání byly použity pouze příspěvky delších forem (reportáž, živý vstup, rozhovor).

Na základě rozsáhlého korpusu dat lze konstatovat, že relativní převaha příspěvků z kategorií BEZPEČNOST, NEHODY, PŘÍRODA a SPOLEČNOST ve prospěch Televizních novin ve srovnání s Událostmi je dlouhodobý fakt, který dokládá základní rozdíly v tematických prioritách zpravodajství privátní a veřejnoprávní televize.

Události se ve srovnání s Televizními novinami ve čtvrtém čtvrtletí 2010 častěji zaměřily na prezentaci zpráv z UMĚNÍ, KULTURY (filmová tvorba, boj o Slovanskou epopej, výtvarné umění, hudební, literární a divadelní tvorba), STÁTNÍ SPRÁVY (hlasování o nedůvěře vládě, volby do senátu, volby do Kongresu v USA, prezidentské volby v Pobřeží slonoviny, kupčení s hlasy a manipulace voleb) a MEZINÁRODNÍCH UDÁLOSTÍ (EXPO 2010, konflikt na Korejském poloostrově, boj s terorismem).

Události se dále relativně častěji než Televizní noviny věnovaly REGIONŮM (komunální volby a jednání o koalicích), OBRANĚ a NATO (nasazení armády v Afghánistánu) a ZDRAVOTNICTVÍ (výzva lékařů „Děkujeme, odcházíme“, cholera na Haiti).

Graf 4: Srovnání rozdílů v tematické agendě relací Událostí a Televizních novin (úroveň kategorie témat)



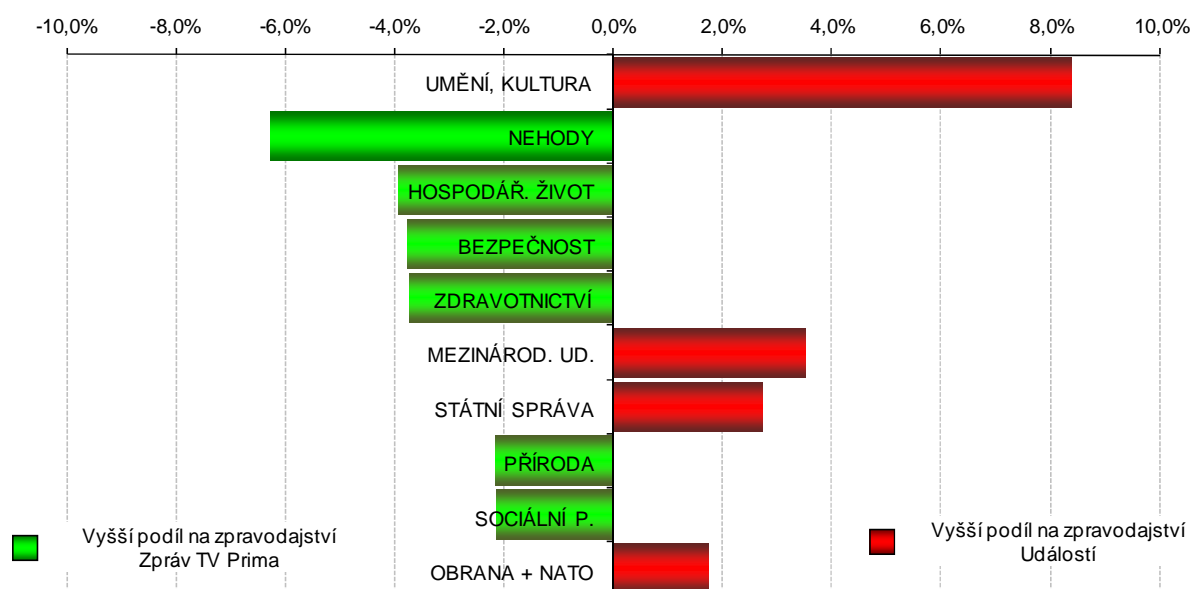
Obdobný rozdíl v tematické struktuře je patrný i při srovnání Událostí se Zprávami TV Prima. Převažující pozornost věnovali redaktoři hlavních zpráv TV Prima stejně příspěvkům z divácky atraktivnějších oblastí NEHODY, BEZPEČNOST a HOSPODÁŘSKÝ ŽIVOT.

Klíčová témata, kterými se agenda hlavní relace České televize odlišovala od Zpráv TV Prima, se shodují s tématy vyplývajícími ze srovnání s Televizními novinami: UMĚNÍ/KULTURA, MEZINÁRODNÍ UDÁLOSTI a STÁTNÍ SPRÁVA.

Komparace relací TV NOVA a TV Prima potvrzuje dlouhodobý trend: zatímco Televizní noviny svou pozornost dlouhodobě výrazněji zaměřují na oblast bezpečnosti a kriminality, Zprávy TV Prima do svého vysílání častěji zařazují příspěvky o nehodách.

Z dlouhodobého hlediska lze konstatovat, že ze srovnání veřejnoprávní ČT a privátních TV NOVA a TV Prima vyplývá, že nedochází k výraznějšímu sblížení tematické struktury zpravodajství obou typů médií. Popisované rozdíly jsou patrné dlouhodobě a nedochází v jejich rámci k významným změnám a posunům.

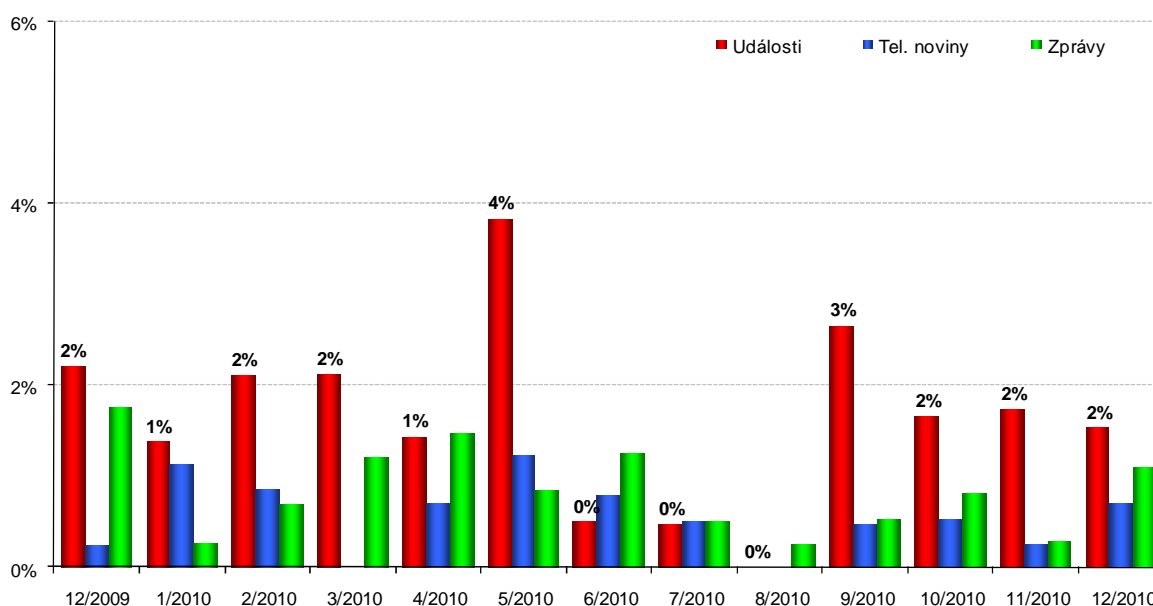
Graf 5: Srovnání rozdílů v tematické agendě relací Událostí a Zpráv TV Prima (úroveň kategorie témat)



Poznámka: Média veřejné služby při rozhodování o zařazení či nezařazení příspěvku do vysílání dávají výběrovým kritériím jinou váhu než média soukromá. Hodnota zprávy je přitom určována třemi základními atributy: aktuálností, relevancí a „mírou neobvyklosti“. Zatímco soukromé televize „maximalizují“ hodnotu zprávy zařazením co nejméně obvyklých informací na úkor relevantních zpráv, editoři médií veřejné služby se soustředí na výběr relevantních příspěvků. Rozdíl ve výběru zpráv pak má své důsledky i v míře sledovanosti. Kurióznější, byť méně relevantní, zpravodajství je mezi diváky sledovanější (toto tvrzení platí paušálně, nikoliv pro všechny socio-demografické skupiny).

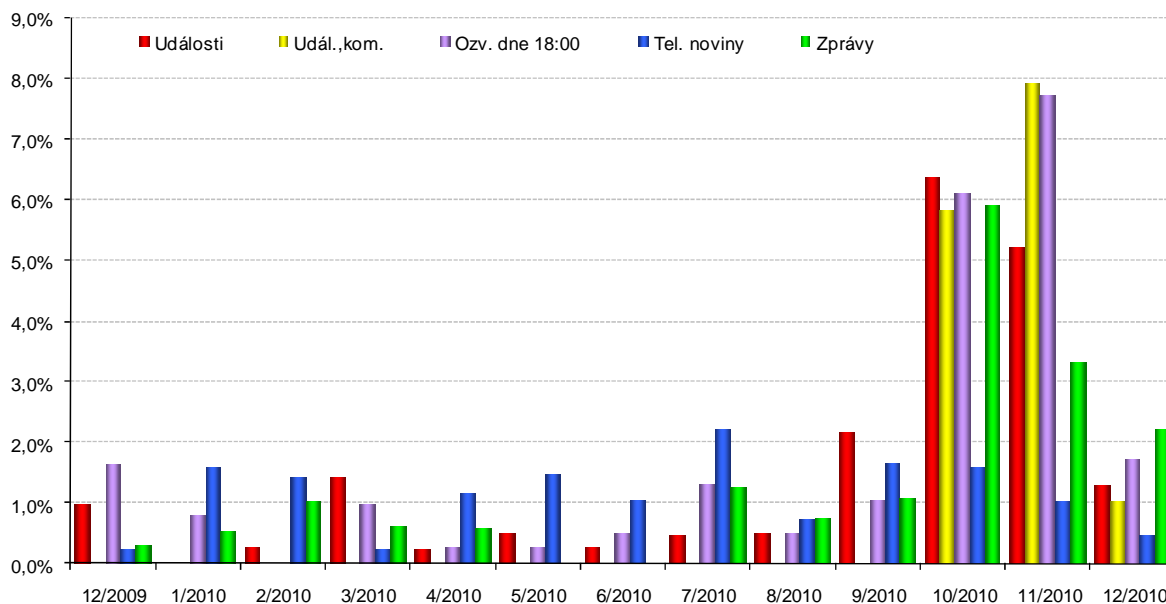
Zpravodajství privátních stanic věnuje otázkám EU dlouhodobě relativně méně prostoru ve vysílání než veřejnoprávní ČT. S koncem českého předsednictví EU došlo k poklesu zájmu o problematiku EU, který oživily až doplňující podmínky ratifikace Lisabonské smlouvy ze strany prezidenta Václava Klause v říjnu 2009. V roce 2010 se v květnu rozhodovalo o pomoci Řecku a záchranných balíčcích pro země postižené finanční krizí a v září si zájem vyžádaly zadlužené Irsko a projekt Evropské hlavní město kultury 2015.

Graf 6: Vývoj podílu příspěvků o tematické kategorii „EU“ na zpravodajství hlavních relací



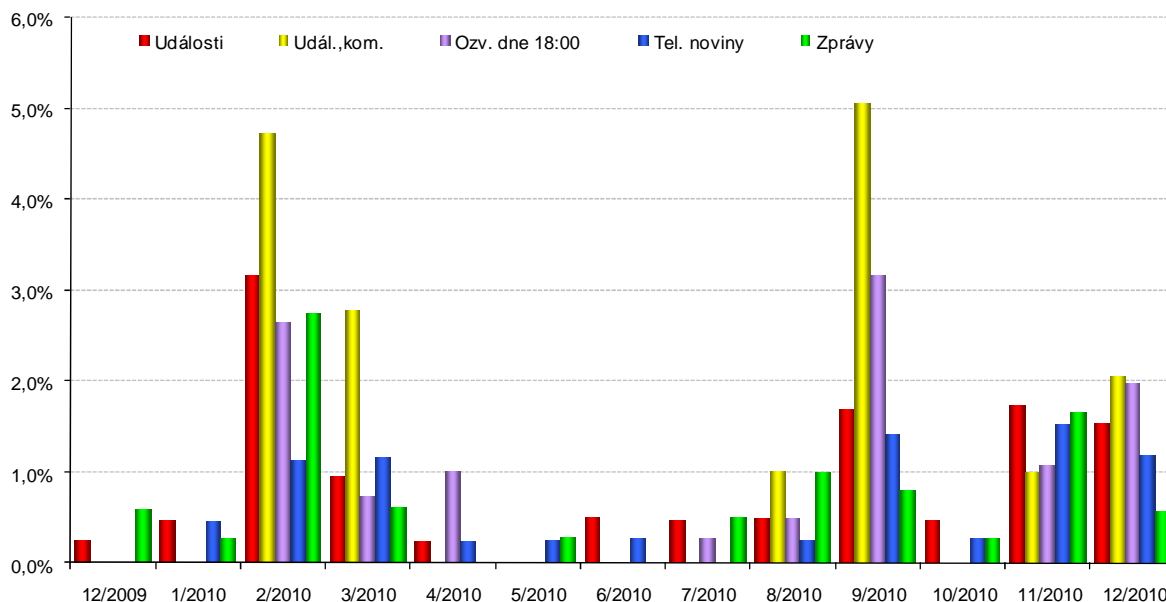
Graf 7 dokládá, že komunální volbám a následným jednáním o koalicích se s výrazně nejvyšší intenzitou věnovaly Televizní noviny. Na jednání o koaliční smlouvě zejména na pražské radnici i v dalších městech republiky se zaměřily Události, komentáře a Osvěty dne. Obecně relace veřejnoprávních stanic příspěvky o dané problematice zařazovaly do vysílání relativně častěji než privátní stanice.

Graf 7: Vývoj podílu příspěvků o tematickém aspektu „komunální volby“ na zpravodajství hlavních relací



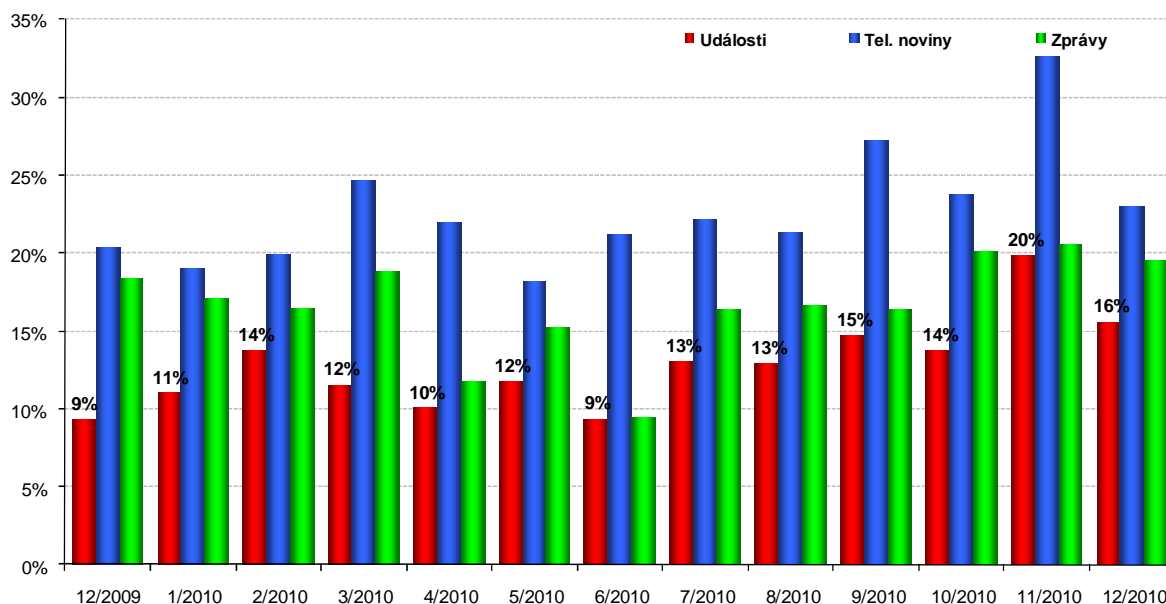
Graf 8 ilustruje, že v roce 2010 s nejvyšší intenzitou média pokryly v únoru korupční kauzu starosty Brna-Žabovřeska Aleše Kvapila a v září korupční skandály na znojemské a kolínské radnici. O kauze náměstka ministra obrany Miroslava Bartáka referovaly nejčastěji Události. Korupční aféry na Státním fondu životního prostředí věnovaly více prostoru relace veřejnoprávních médií než privátní stanice.

Graf 8: Vývoj podílu příspěvků o tematickém aspektu „korupce“ na zpravodajství hlavních relací



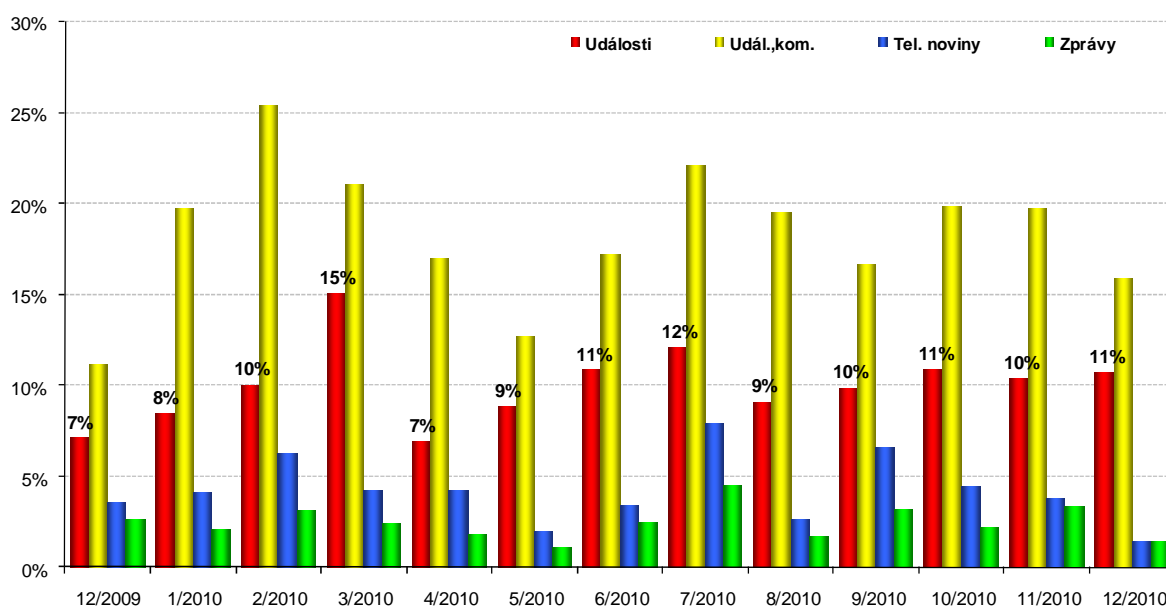
Zpravodajství privátních televizí věnuje divácky atraktivní oblasti bezpečnosti a kriminality dlouhodobě vyšší pozornost než Události ČT. Události zařazovaly ve druhém pololetí roku 2010 vyšší podíl příspěvků s bezpečnostní problematikou než v pololetí prvním. Nejvyšší podíl příspěvků týkající se bezpečnosti odvíšely všechny relace v listopadu, zejména ve spojitosti s pátráním po pohřešované Aničce Janatkové, kdy Televizní noviny bezpečnosti věnovaly plnou třetinu všech příspěvků.

Graf 9: Vývoj podílu příspěvků o tematické kategorii BEZPEČNOST na zpravodajství hlavních relací



Obě relace ČT zařadily ve čtvrtém čtvrtletí stejně jako po celý rok 2010 výrazně vyšší podíl příspěvků o kulturním dění ve srovnání s privátními stanicemi. V Událostech podíl příspěvků o kultuře se v posledním čtvrtletí pohyboval mezi 10 a 11 %, v Událostech, komentářích podíl klesl o čtyři procentní body.

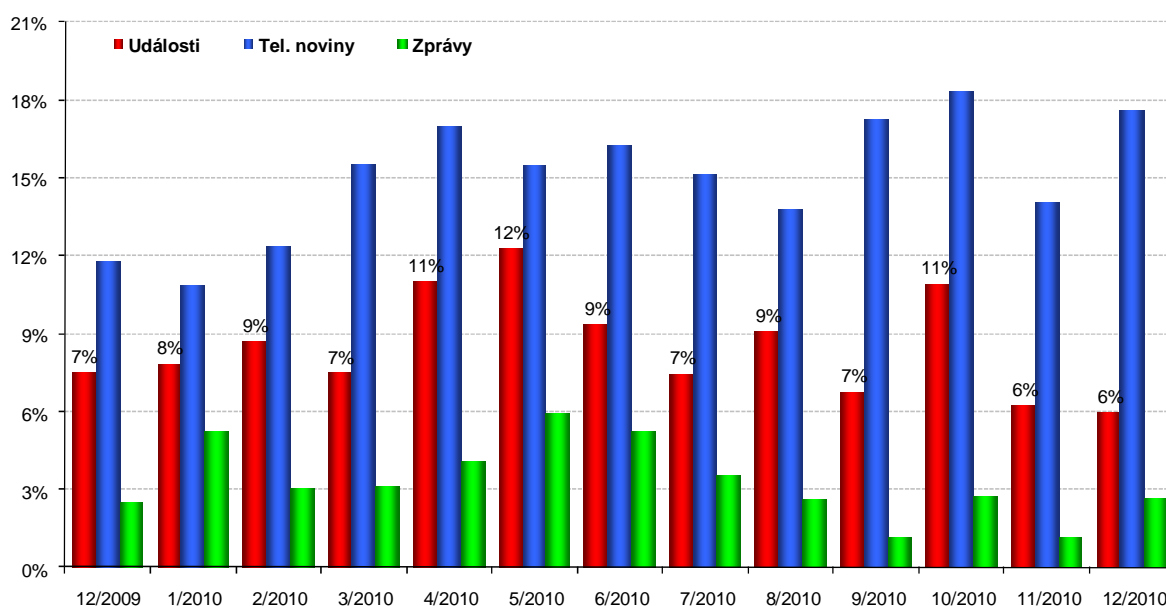
Graf 10: Vývoj podílu příspěvků o tematické kategorii UMĚNÍ, KULTURA na zpravodajství hlavních relací



V dlouhodobém srovnání dochází k výrazné proměně formální struktury hlavních zpravodajských relací ČT a TV Nova. Podíl živých vstupů na relaci byl až do července 2008 vyšší v Televizních novinách než v Událostech, od srpna 2008 do března 2009 tomu bylo naopak. Od druhého čtvrtletí 2009 Televizní noviny zařazují relativně nejvíce živých vstupů ze sledovaných relací. Na druhou stranu je třeba konstatovat, že živé vstupy vysílané v Televizních novinách jsou v mnoha případech zařazeny do této kategorie jen proto, že dochází k živému spojení s reportérem, který se však nenachází v místě události, nepřináší aktuální informaci a nezařazuje do vysílání rozhovor s aktéry události. A teprve až po tomto „živém vstupu“ následuje v mnoha případech reportáž, která obsahuje relevantní informace.

V říjnu Události nejčastěji živě referovaly o zavalených chilských hornících, v listopadu o koaličních jednáních na radnicích a v prosinci o sněhových kalamitách a hlasování o nedůvěře vládě.

Graf 11: Vývoj podílu „živých vstupů“ na zpravodajství hlavních relací



5. Vztažné oblasti zpravodajství

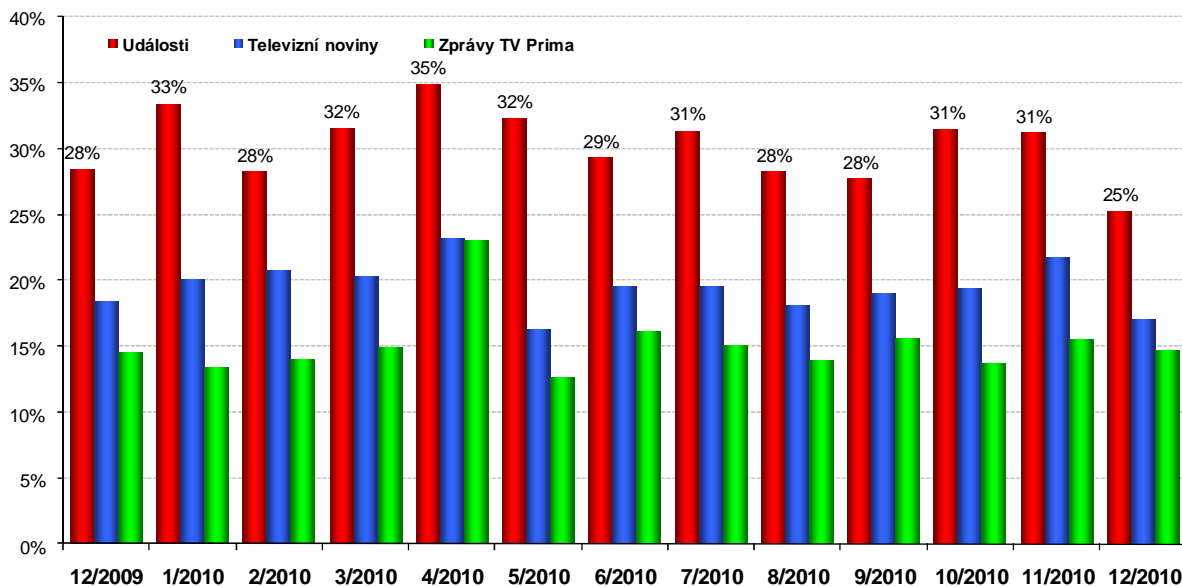
Pro každý jednotlivý příspěvek je zjišťována „vztažná oblast“, to znamená, které geografické oblasti se příspěvek ve své většině vztahuje. Zahraniční vztažné oblasti jsou sledovány na úrovni zemí, případně větších geopolitických celků. Pro domácí zpravodajství je detailně monitorována vztažná oblast na úrovni obcí, okresů a krajů. Rozhodující pro určení vztažné oblasti je dopad informace. Legislativní proces v českém parlamentu bude klasifikován se vztahem k ČR (zákony platí pro celou populaci), ale omezení dopravy v blízkosti parlamentních budov má vztah pouze k Praze (řidiči v Novém Jičíně mohou zůstat klidní, pokud právě nemají cestu do Prahy).

Analýza rozděluje každý příspěvek podle toho, zda jsou v něm popisovány skutečnosti spojené s ČR, nebo ne (neznamená to tedy nutně, že obsah příspěvku musí být vztažen k území České republiky), na domácí a zahraniční.

Z dlouhodobého srovnání podílu příspěvků o zahraničí na hlavním zpravodajství ČT, TV Nova a TV Prima vyplývá, že nejmezinárodněji orientovanou relací jsou Události.

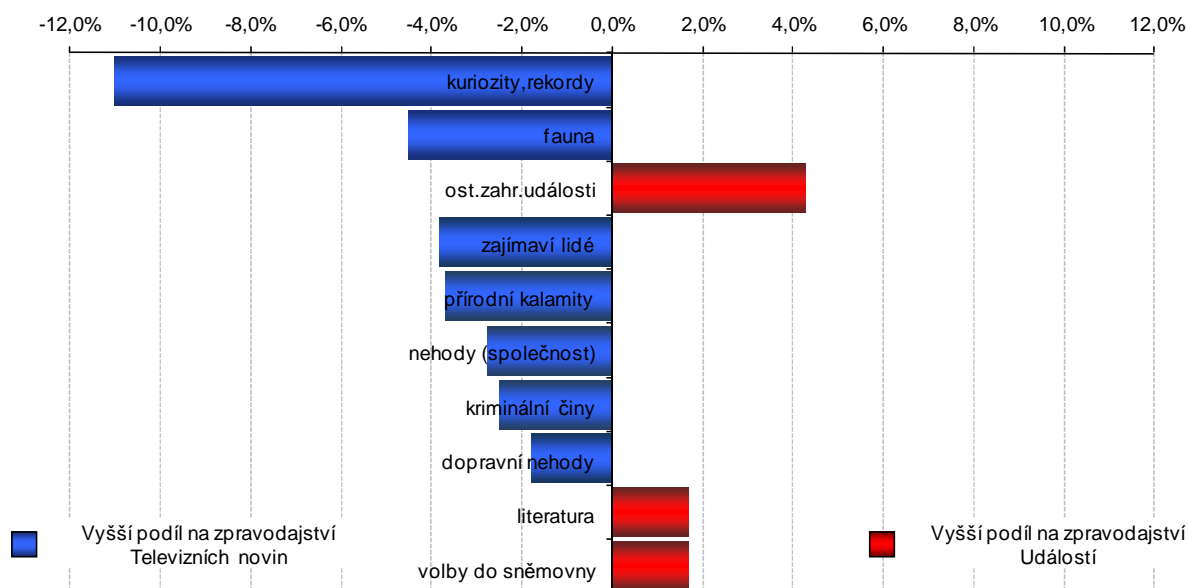
V říjnu 2010 se o zvýšený zájem o dění v zahraničí v Událostech postaraly záchrana zavalených horníků v Chile a únik toxického kalu v Maďarsku, v listopadu pak konflikt na Korejském poloostrově, summit zemí G20 a zveřejnění dokumentů na serveru WikiLeaks. U Událostí i Televizních novin došlo v prosinci k poklesu podílu příspěvků o zahraničních událostech. S relativně nejmenší pozorností sledují zahraniční dění Zprávy TV Prima.

Graf 12: Podíl příspěvků bez vztahu k ČR na celkovém počtu příspěvků (srovnání Událostí, Televizních novin a Zpráv TV Prima)



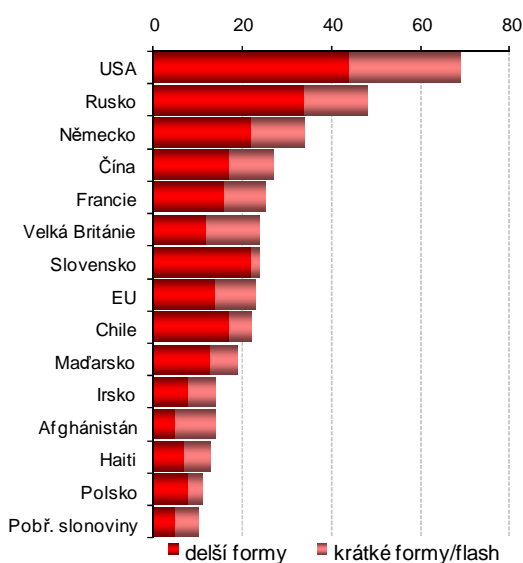
Vedle hodnocení zahraničních zpráv z hlediska variability (Graf 3) či celkového podílu příspěvků o zahraničí (Graf 12) lze analyzovat další podstatné kritérium, které dohromady s předchozími dvěma nabízí „trojrozměrný“ obraz kvality zahraničního zpravodajství. Ze srovnání agendy zahraničních příspěvků Událostí a Televizních novin v Grafu 13 vyplývá, že nejvýraznější rozdíl mezi oběma relacemi spočívá v preferenci divácky atraktivních témat v hlavní relaci TV Nova (kuriozity/rekordy, „zvířátka“, život celebrit, přírodní kalamity).

Graf 13: Srovnání tematické agendy Událostí a Televizních novin ve zpravodajství o zahraničí (úroveň tematický aspekt)



Pro posouzení „geografické vyváženosti“ zahraničního zpravodajství je nutný detailnější pohled na zahraniční vztahné oblasti, které byly do vysílání kvůli aktuálnímu místnímu dění zařazovány.

Graf 14: Vztahné oblasti zahraničního zpravodajství (Události)



prezidentských volbách.

Dlouhodobě nejčteněji prezentovanou zemí v zahraničním zpravodajství Události jsou Spojené státy. Země byla spojována nejčastěji s blízcími se volbami do Kongresu, boji s terorismem, informacemi ze života známých osobností a výzkumem vesmíru. Relace reflektovala i zveřejnění dokumentů amerických diplomatů na serveru WikiLeaks.

Soud s Michaelem Chodorkovským, činnost tajných služeb, protesty na veřejnosti a individuální kriminalita byly hlavními tematickými aspekty prezentace Ruska.

Při referování o Německu se Události zaměřily na dvacetileté výročí sjednocení země, hrozbu teroristického útoku a transport vlaku s vyhořelým jaderným palivem.

Události se věnovaly i záchraně zavalených horníků v Chile, úniku toxického kalu v Maďarsku, výskytu cholery na Haiti a stavu země po zemětřesení a výbušné situaci v Pobřeží slonoviny po

Geografickou vyváženost domácího zpravodajství je možné orientačně poměřovat s údaji ČSÚ o podílu obyvatel jednotlivých oblastí na české populaci (obyvatele jednotlivých krajů je možné chápat jako představitele divácké skupiny, kterou zajímá dění v jejím okolí). Toto srovnání indikuje ty oblasti, které jsou zpravodajsky ve sledované relaci bohatě pokryté, a ty, u nichž je podíl příspěvků s ohledem na počet obyvatel dlouhodobě poddimenzován.

Poznámka: Struktura je stejně jako v případě zahraničního zpravodajství determinována přítomností regionálních zpravodajských týmů a zázemím, které je v daných regionech pro práci zpravodajů vytvořeno. Vyvážení regionálního pokrytí tak může jít v některých případech ruku v ruce jen s organizačními změnami.

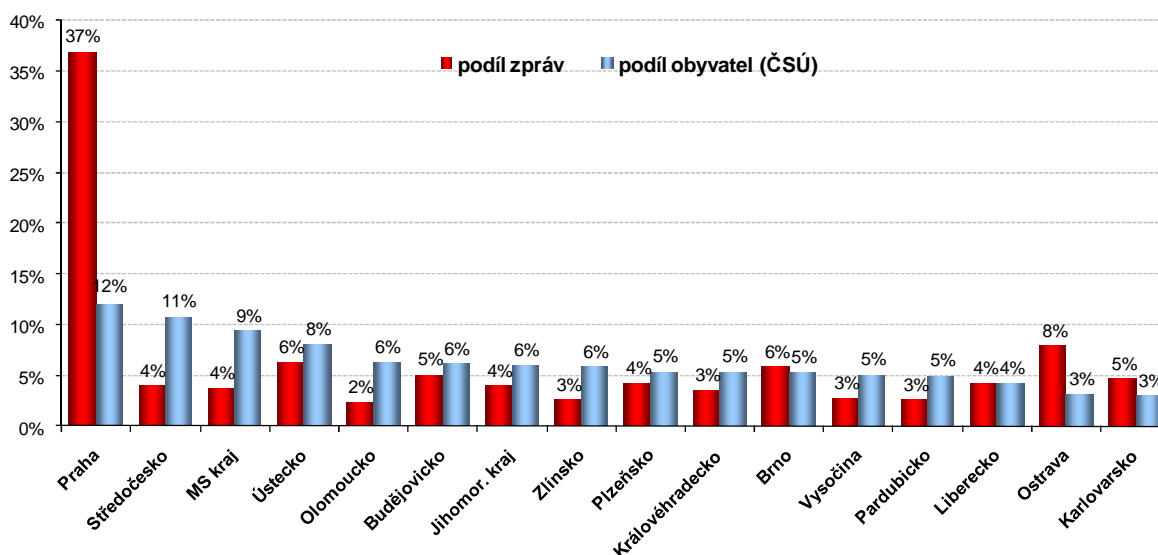
Graf 15 ukazuje, že celostátní část Událostí stejně jako v předchozích obdobích v příspěvcích o regionech i v posledním čtvrtletí roku 2010 věnovala nejvíce pozornosti dění v Praze. Obecně platí, že ve zpravodajství o regionech dosahuje Praha ve všech analyzovaných hlavních relacích ČT, TV Nova, TV Prima a ČRo1 nejvyššího podílu příspěvků na úkor ostatních oblastí. Za vyšší mírou příspěvků o Praze nelze a priori hledat „pragocentrismus“ zpravodajů, Praha je přirozeně jako hlavní město dějištěm řady událostí, které nelze jen kvůli vyváženosti ignorovat (kulturní, sportovní akce, sídelní místo institucí s důsledky spojenými s jejich fungováním apod.). Nutný je proto detailnější pohled na tematickou strukturu zpravodajství o jednotlivých regionech, který poskytne hlubší pohled na příčiny zájmu o prezentované oblasti.

Ve čtvrtém čtvrtletí 2010 odvíšily Události 37 % regionálně laděných příspěvků zaměřených na Prahu (tj. o 12 % více než v předchozím čtvrtletí).

Nejvýrazněji se ze sledovaných relací na dění v Praze koncentrovaly Ozvěny dne v 18:00 (48 %). Mírně nižší podíl příspěvků o Praze než Události zveřejnily v rámci svých zpráv o regionech Televizní noviny (33 %), s nejnižší intenzitou informovaly o dění v hlavním městě Zprávy TV Prima (25 %).

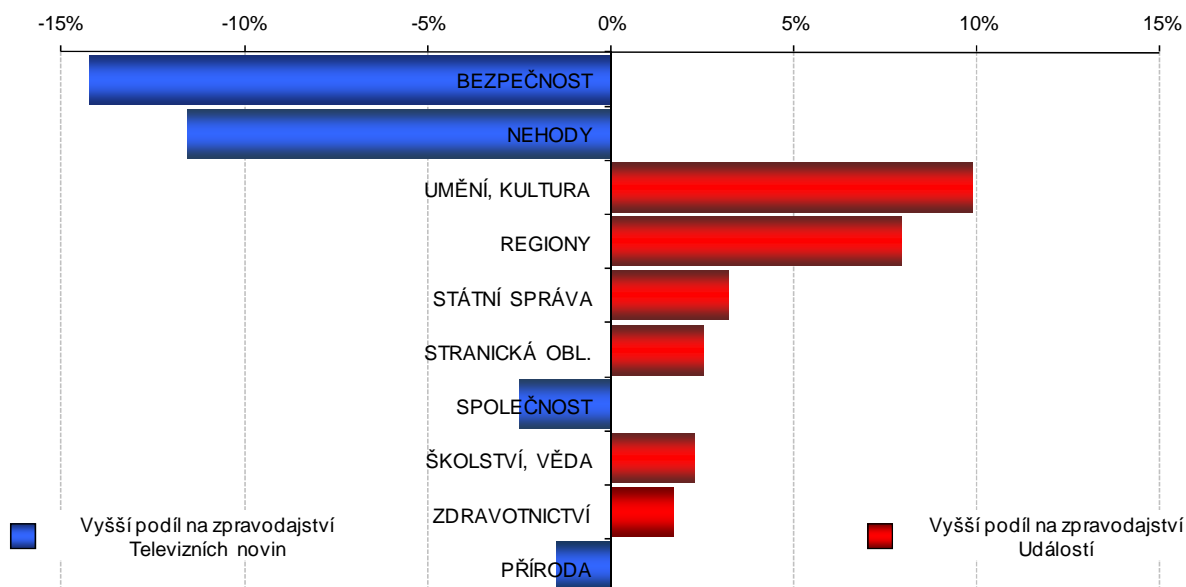
Vzhledem k demografickému rozložení obyvatel věnovaly relativně nízký zájem Středočeskému, Moravskoslezskému a Olomouckému kraji. Relace se zajímala o dění v Ostravě a Karlovarském kraji.

Graf 15: Poměr mezi podílem příspěvků z jednotlivých regionů a podílem obyvatel (Události)



Vedle míry zastoupení a vyváženého pokrytí regionů lze specifikovat úroveň zpravodajství o regionech také analýzou tematické struktury. Graf 16 ilustruje hlavní rozdíly v regionálním zpravodajství Událostí a Televizních novin. Události přinesly relativně vyšší zastoupení témat týkajících se UMĚNÍ/KULTURY, REGIONŮ a STÁTNÍ SPRÁVY. Televizní noviny se obdobně jako v předchozích obdobích intenzivněji zaměřily na divácky atraktivnější zprávy z kategorií BEZPEČNOST a NEHODY. Z grafu zároveň vyplývá, že rozdíly v prostoru věnovanému jednotlivým tematickým kategoriím jsou v příspěvcích o regionech ve srovnání obou sledovaných relací výrazné.

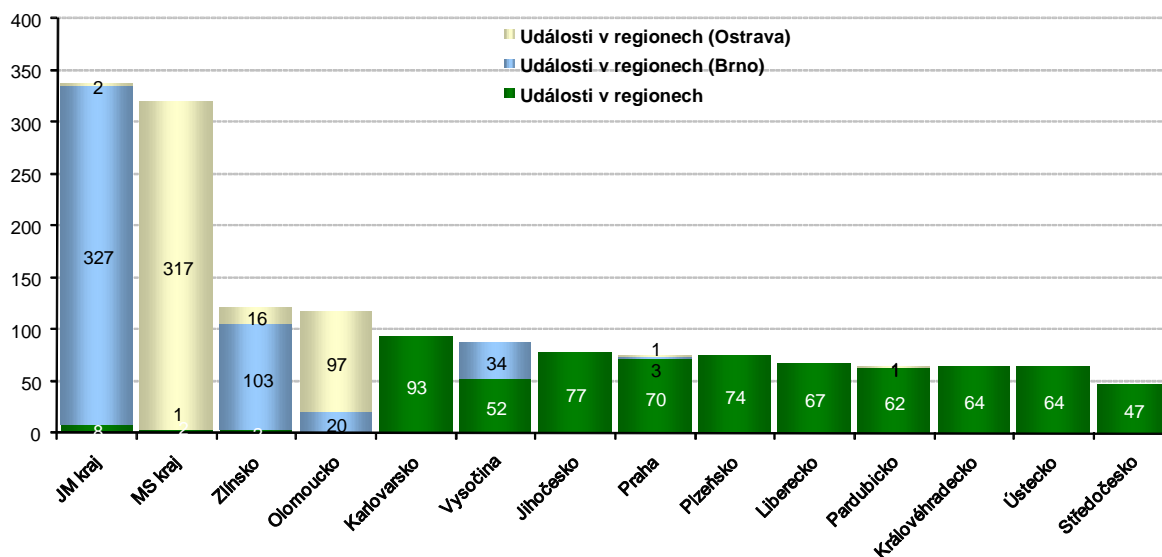
Graf 16: Srovnání tematické agendy zpravodajství o regionech (Události x Tel. noviny)



Základní osu regionálního zpravodajství zajišťuje ČT prostřednictvím relací produkovaných a vysílaných v televizních studiích v Praze, Ostravě a Brně. Rozdíly ve struktuře regionálního zpravodajství zařazeného do hlavních celostátních relací byly detailněji popsány výše. Pokrytí jednotlivými redakcemi se přesně nekryje s hranicemi regionů, Na Olomoucku a Zlínsku se setkává vysílání brněnského studia s ostravským, na Vysočině pražského studia s brněnským.

Graf 17 ukazuje, že nejvíce příspěvků věnovali v rámci regionálního zpravodajství ČT redaktori Jihomoravskému a Moravskoslezskému kraji. Pětici nejprezentovanějších krajů tvoří ty regiony, ve kterých se setkává vysílání dvou televizních studií. Vysílání z Prahy pokrývá vyšší počet regionů. Nejvíce pozornosti upřela relace na dění v Karlovarském a Jihočeském kraji. Naopak Středočeský kraj zůstal v pozadí a pražská redakce o dění v tomto regionu přinesla nejméně příspěvků (obdobný trend jako v případě příspěvků o regionech v rámci celostátní hlavní relace).

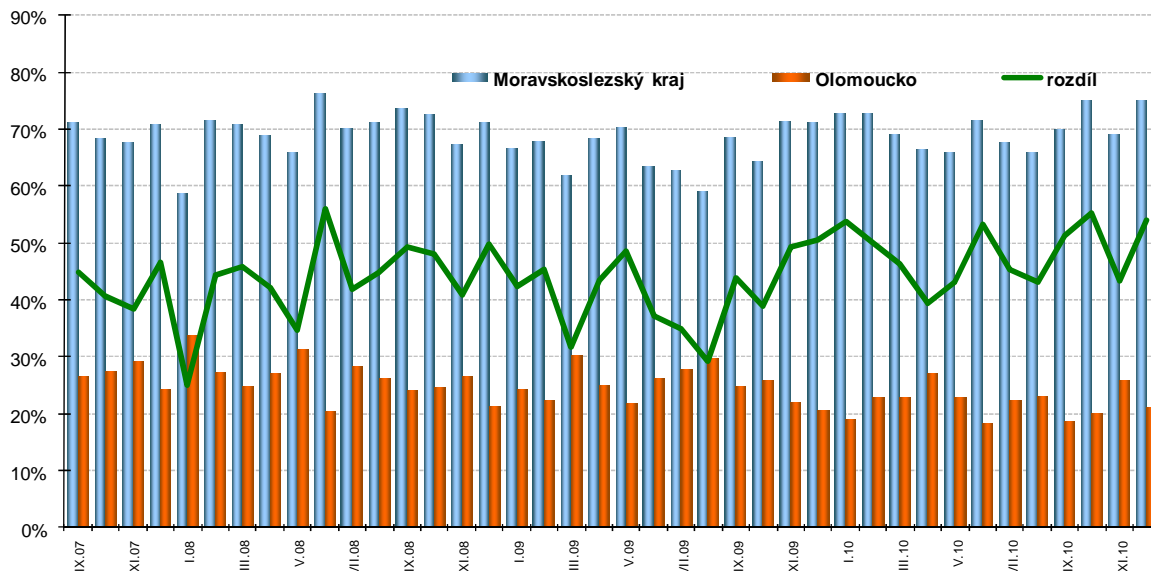
Graf 17: Pokrytí krajů v pořadech regionálního zpravodajství ČT



Poznámka: Do analýzy regionálních zpravodajských relací, kterou prezentuje Graf 17, jsou zahrnuty pouze ty kraje (příp. sídelní oblasti v těch krajích), kterým je věnována převážná část příspěvku. Praha tak mohla být například okrajově zmíněna ve většině příspěvků o Středočeském kraji, tento fakt se však do výsledku nepromítne. Záměrem tohoto metodického pravidla bylo akcentovat aspekt relevance ve zpravodajství.

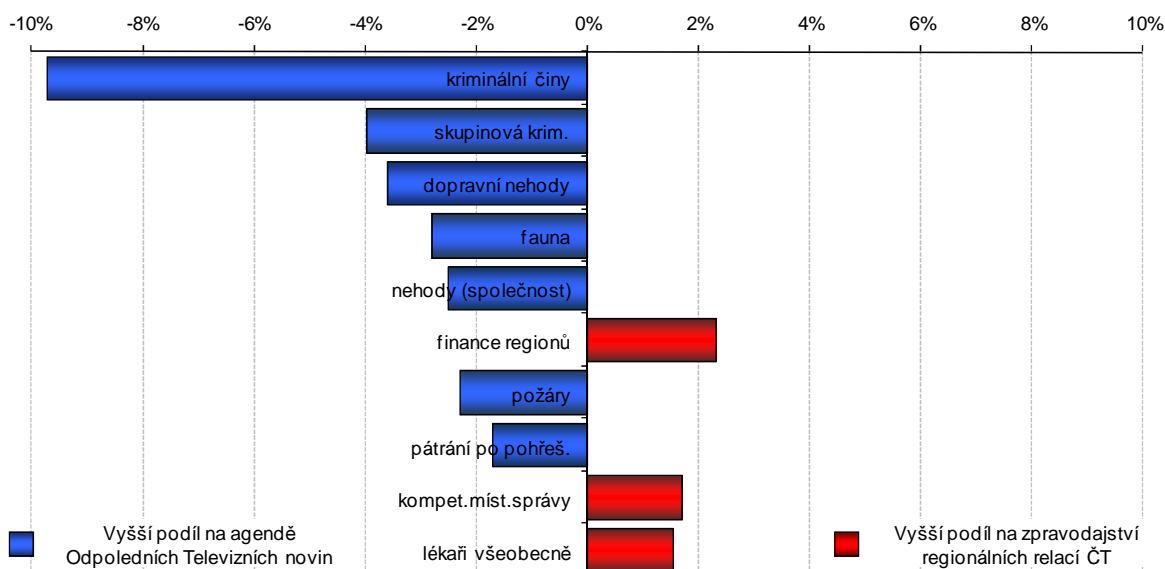
Od srpna 2009, kdy dosáhl rozdíl v pokrytí Moravskoslezského a Olomouckého kraje ve vysílání z Ostravy nejnižší hodnoty od ledna 2008 (29 %), se tento postupně zvyšuje ve prospěch Moravskoslezského kraje. Ve čtvrtém čtvrtletí 2010 dosáhl rozdíl v pokrytí Moravskoslezského kraje a Olomoucka nejnižší hodnoty v listopadu (43 % ve prospěch MS kraje), naopak v říjnu a prosinci dosáhl nejvyšších hodnot ve prospěch Moravskoslezského kraje v letošním roce (55 %, resp. 54 %).

Graf 18: Vývoj vyváženosti pokrytí Moravskoslezského kraje a Olomoucka v Reportu a Událostech v regionech (Ostrava)



Graf 19 porovnává tematickou strukturu regionálního zpravodajství České televize a TV NOVA (Odpolední Televizní noviny). Tematická struktura zpravodajství privátní stanice odpovídá obecnému zpravodajskému trendu vytyčenému televizí Nova – s výraznějším akcentem na divácky atraktivní oblasti, jako jsou individuální či skupinová kriminalita, dopravní nehody a „zvířátka“. Regionální zpravodajství ČT naopak častěji referovalo o tématech souvisejících s projekty na rozvoj regionů a jejich financováním, jednáních o koalicích na radnicích a výzvě „Děkujeme, odcházíme“.

Graf 19: Rozdíly v tematické agendě regionálních relací ČT1 a TV NOVA – tematické aspekty



6. Politické zpravodajství

Analýza politického zpravodajství je prováděna na úrovni „výpovědí“. Každá jednotlivá výpověď o konkrétním politikovi nebo politické straně je analyzována samostatně. Sledovány jsou přitom následující atributy:

- o subjekt (politik nebo strana)
- o tematická souvislost (s čím je subjekt spojován)
- o kontext výpovědi (jak byl daný subjekt ve výpovědi představen?)
- o výslovné hodnocení (jak byl daný subjekt výslovně hodnocen)
- o původce výpovědi (Kdo je původcem informace, případného hodnocení a kontextu výpovědi o subjektu. Původcem hodnocení přitom nemusí být reportér. Hodnocení může pocházet od politického odpůrce, obyvatel, expertů apod. Například: analytici mohou kritizovat důchodovou reformu připravenou ministrem financí)

V jednom příspěvku tak může být analyzováno více výpovědí o stejném politikovi (nebo politické straně), a to v tom případě, že se některá ze složek výpovědi změní.

Jednotlivé tematické souvislosti jsou slučovány do nadřazených kategorií:

- o informace o programově politických postojích/krocích (Například hospodářská politika, zdravotnictví, školství, rodinná politika ...)
- o mezistranická témata (Informace o vzájemných vztazích, jednáních, střetech s partnery z ostatních politických stran)
- o vnitrostranická témata (Informace o personálních záležitostech, stranických financích, sjezdech, stranických volbách ...)
- o personální témata (Pouze v tom případě, je-li subjektem konkrétní politik. Například informace o vzdělání, zdravotním stavu, osobnostních vlastnostech ...)

Politické zpravodajství je senzitivní. Strany se navzájem podezírají z lepšího mediálního obrazu v důsledku nadstandardních vztahů s médii. Současně se samy snaží získat výhodu s cílem vylepšit svůj mediální obraz. Tato snaha je pochopitelně zcela legitimní.

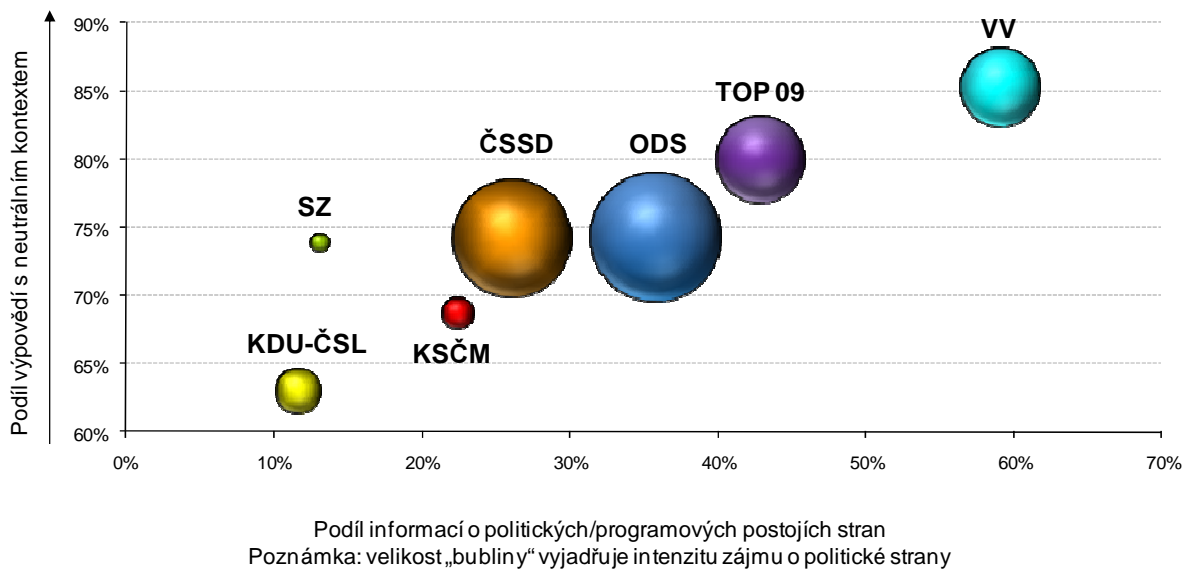
Na druhé straně stojí požadavek odstupu a neutrality média od popisovaných skutečností, a tedy i od politiků (platí pro zpravodajství, v publicistických pořadech se naopak očekává vyjádření názoru). To je chápáno jako základní kvalitativní požadavek a současně maxima profesionální žurnalistiky.

Kombinací výše popsaných atributů je možné sestavit „poziční mapu“ jednotlivých stran ve zpravodajství. Poziční mapa ukazuje tři základní kvality zpravodajství o politických stranách:

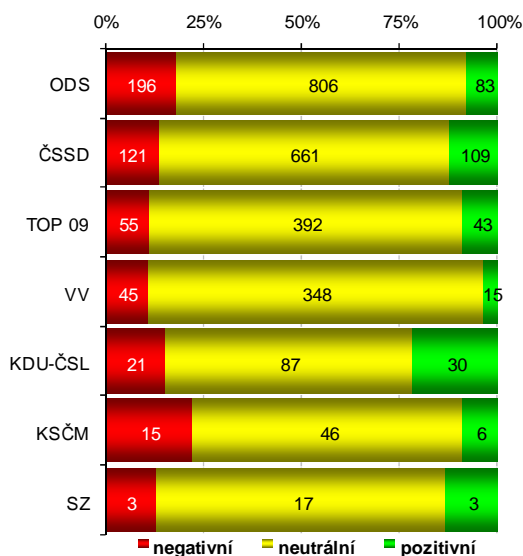
- o neutralita zpravodajství (podíl kontextově neutrálních výpovědí na celkovém počtu výpovědí o politické straně) – kolmá osa Y
- o věcnost výpovědí (podíl informací o programově politických postojích/krocích na celkovém množství informací o politické straně) – vodorovná osa X
- o intenzita zájmu o politickou stranu (počet výpovědí o politické straně) – reprezentuje velikost „bubliny“

Nejvyšší podíl informací o politických postojích parlamentních stran zmínily Události ve spojitosti se stranou Věci veřejné. Ty byly představeny i s nejvyšší neutralitou. KDU-ČSL byla prezentována s nejnižší neutralitou a s nejnižším podílem informací o faktuální politice.

Graf 20: Srovnání míry neutrality prezentace politických stran a podílu výpovědí o programově politických postojích/krocích (Události)



Graf 21: Četnost výpovědí o parlamentních stranách a kontext hodnocení (Události)



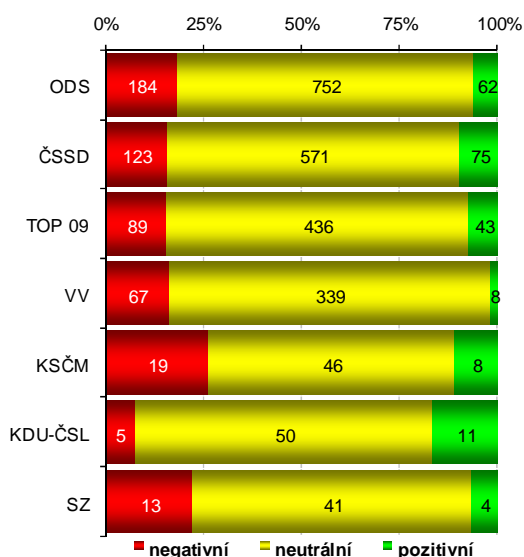
Události referovaly o ODS a ČSSD s mírně vyšší intenzitou než Ozvěny dne. KDU-ČSL byla v Událostech zmiňována častěji než KSČM, v Ozvěnách dne tomu bylo naopak. ODS byla výslovně kritizována častěji v Událostech než v Ozvěnách dne.

ČSSD byla v Událostech zmiňována s nižším podílem negativity a vyšším podílem pozitivně laděných výpovědí než ODS.

Za nejvyšším podílem negativně laděných výpovědí o KSČM v Událostech (22 %) stál neúspěch strany v komunálních a senátních volbách a soudní řízení s exposlancem Josefem Vondruškou.

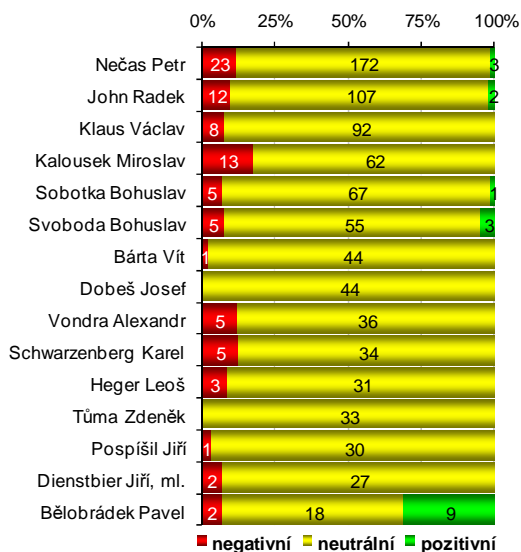
Prezentaci KDU-ČSL příznivě ovlivnilo zvolení nového vedení v čele s předsedou Pavlem Bělobrádkem a úspěch strany v komunálních volbách.

Graf 22: Četnost výpovědí o parlamentních stranách a kontext hodnocení (OD 18:00)



V Ozvěnách dne byly nejčastěji zmiňována ODS. KSČM byla prezentována častěji než KDU-ČSL. S nejvyšším podílem negativních výpovědí byly představeny KSČM (26 % výpovědí v negativním kontextu) a Strana zelených (22 % negativity). Nejpriznivější mediální obraz měla v relaci ČRo1 KDU-ČSL. Z parlamentních stran byly s nejnižším podílem výpovědí s negativní konotací spojovány Věci veřejné.

Graf 23: Hitparáda politiků podle četnosti výpovědí a kontextu prezentace (Události)



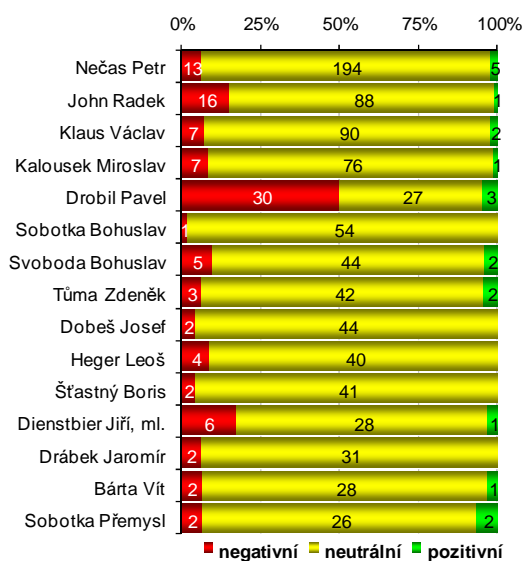
S nejvyšším podílem výpovědí v negativním kontextu byl v Událostech prezentován ministr financí Miroslav Kalousek.

Radek. John byl v Událostech prezentován příznivěji než Petr Nečas, v Ozvěnách dne tomu bylo naopak.

Nový předseda KDU-ČSL Pavel Bělobrádek byl zmiňován častěji v Událostech než v relaci ČRo1, zároveň byl představen s převahou pozitivně laděných výpovědí.

Vít Bárta, Josef Dobeš, Zdeněk Tůma a Jiří Pospíšil byli prezentováni výhradně ve spojitosti s neutrálními skutečnostmi.

Graf 24: Hitparáda politiků podle četnosti výpovědí a kontextu prezentace (OD 18:00)

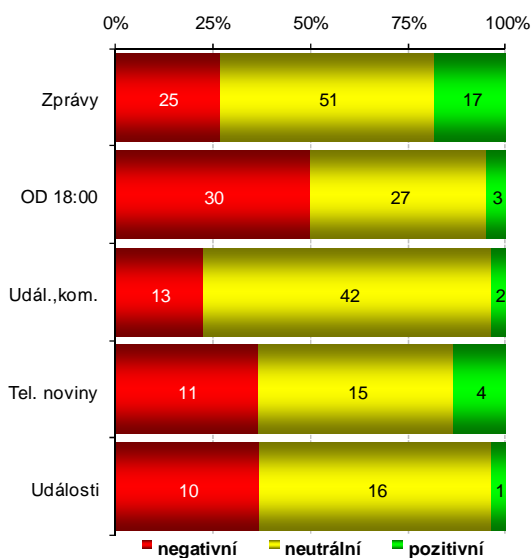


Ozvěny dne prezentovaly Petra Nečase, Miroslava Kalouska a zejména Pavla Drobila s vyšší četností než Události. Nejméně příznivý mediální profil měl v Ozvěnách dne Pavel Drobil.

S vysokým podílem negativně laděných výpovědí byli zmiňováni i Jiří Dienstbier mladší a Radek John.

Úřadující předseda ČSSD Bohuslav Sobotka byl představen s výrazným podílem neutrality.

Graf 25: Kontext prezentace Pavla Drobila – srovnání hlavních relací



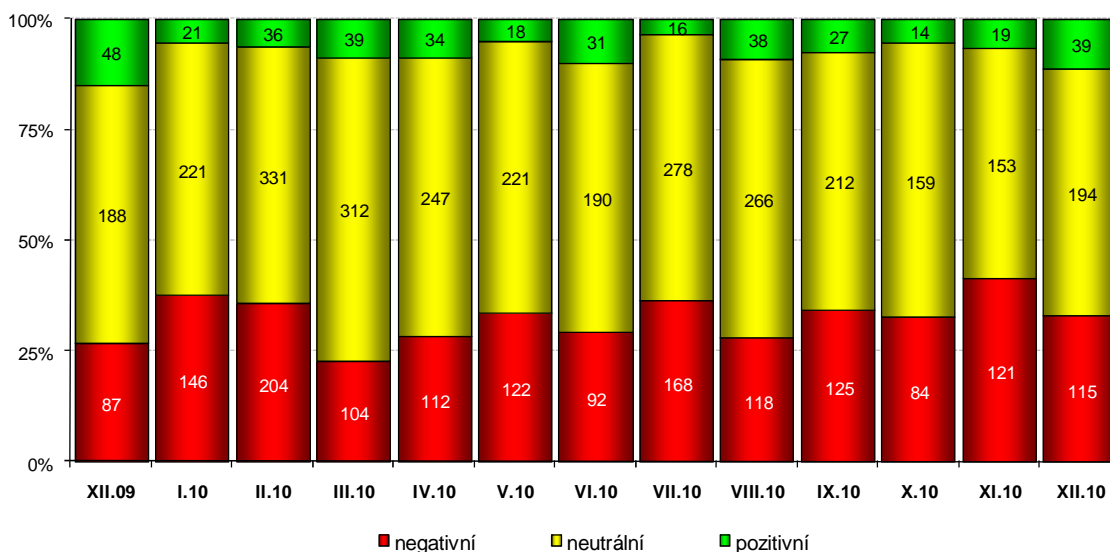
Z průřezu mediální prezentace Pavla Drobila napříč jednotlivými relacemi vyplývá, že nejméně příznivý mediální obraz měl v Ozvěnách dne (50 % výpovědí s negativní konotací). S nejnižším podílem negativně laděných výpovědí ho spojovaly Události, komentáře (23 %) a Zprávy TV Prima (27 %). Události a Televizní noviny prezentovaly zmiňovaly Pavla Drobila se stejným podílem výpovědí v negativním duchu (37 %).

7. Ekonomické zpravodajství

Do ekonomického zpravodajství jsou jednak zahrnovány příspěvky, které se týkají makroekonomické situace České republiky, jednak příspěvky, ve kterých jsou popisovány podniky nebo branže. Není přítomnou podmínkou, aby se celý příspěvek týkal ekonomiky. Rozhodující je přítomnost makro nebo mikroekonomického tématu na prostoru alespoň 5 vteřin.

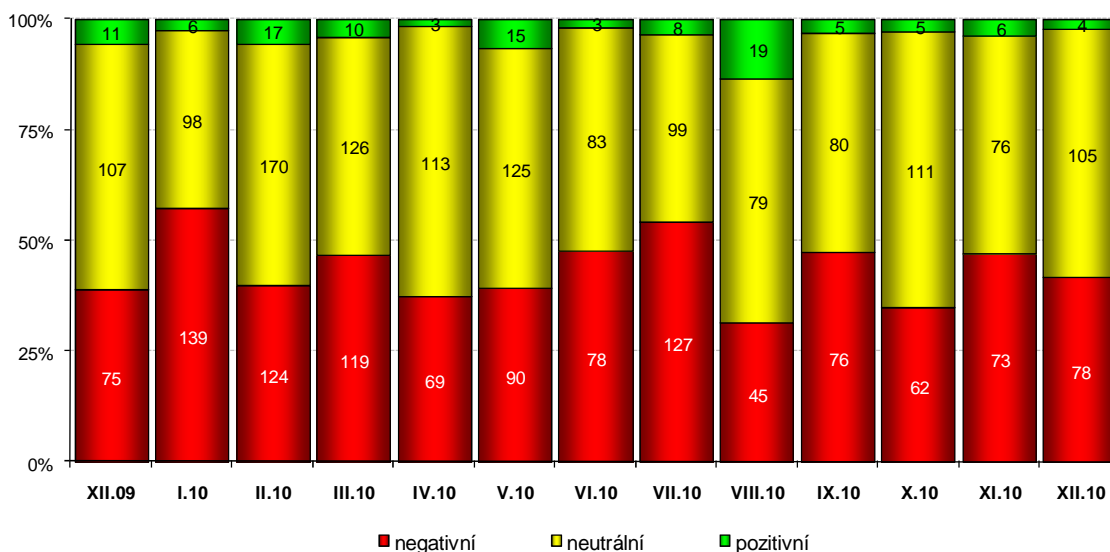
Graf 26 ukazuje, že nejméně příznivě byla podniková sféra v Událostech představena v listopadu (41 % negativně laděných výpovědí) i kvůli předraženým telefonním automatům firmy Trident Communications a výbuchu motoru společnosti Qantas. V říjnu prezentaci ovlivnily pokuta Metrostavu a únik toxického kalu v Maďarsku, v prosinci finanční situace Sazky.

Graf 26: Vývoj prezentace podnikové sféry (Události)

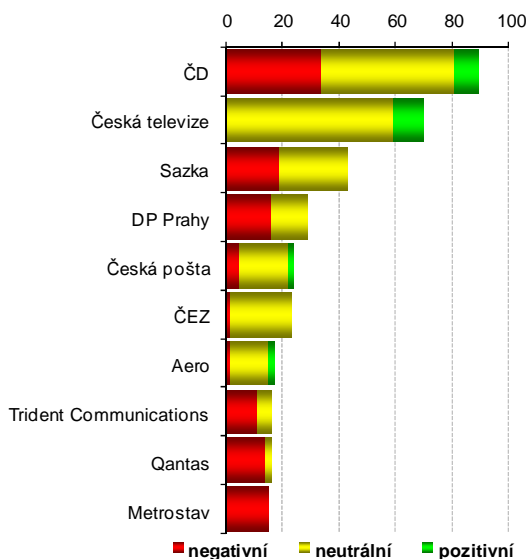


Televizní noviny ve čtvrtém čtvrtletí prezentovaly podnikovou sféru s nejvyšším podílem výpovědí s negativní konotací v listopadu (47 %) zejména ve spojitosti s obviněním z daňových úniků společnosti Central Group, výpadkem telefonní ústředny Telefoniky O2 a vzníceným motorem letadla společnosti Qantas. Privátní stanice prezentují podnikový sektor častěji ve spojitosti s kontroverzními jevy.

Graf 27: Vývoj prezentace podnikové sféry (Televizní noviny)



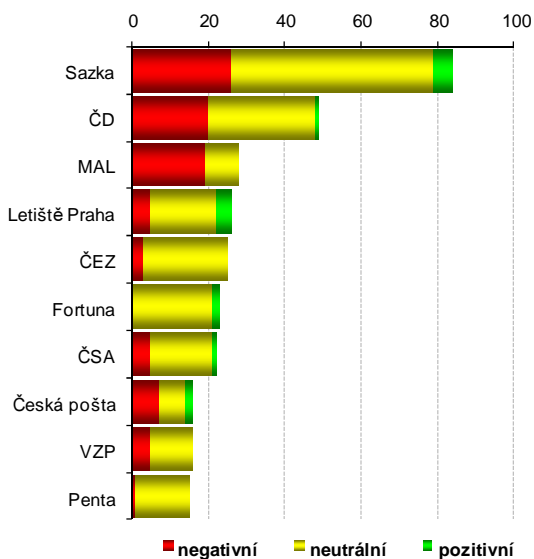
Graf 28: Počet výpovědí a kontext hodnocení vybraných podniků (Události)



Události ve čtvrtém čtvrtletí s nejvyšší intenzitou zařazovaly zprávy týkající se Českých drah a České televize. Relace se zajímala o osud zadlužené Sazky a nabídky investorů na finanční vstup do společnosti.

Za vysokým podílem negativně laděných výpovědí v Událostech u Metrostavu stojí pokuta za třetí propad tunelu Blanka, u letecké společnosti Qantas hořící motor letounu Airbus a u Trident Communications předražené telefonní automaty.

Graf 29: Počet výpovědí a kontext hodnocení vybraných podniků (Ozvěny dne v 18:00)



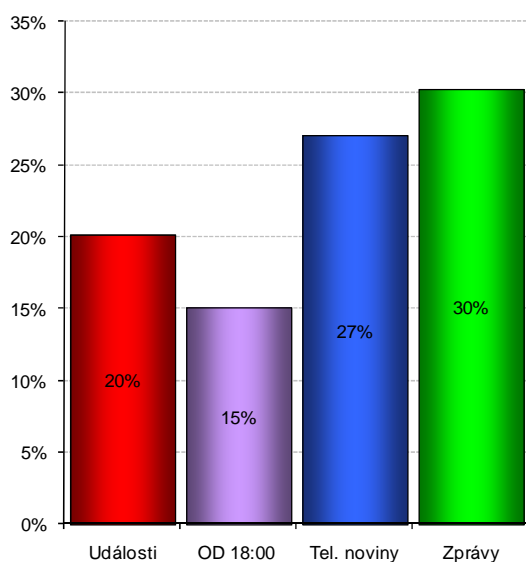
Nejčastěji prezentovaným podnikem Ozvěn dne v 18:00 byla Sazka, která se potýká s finančními potížemi. Mediální obraz maďarské továrny MAL v Ozvěnách dne poškodil únik toxického kalu.

V relaci ČRo1 dostaly ve srovnání s Událostmi větší prostor Fortuna, ČSA, VZP a Penta.

8. Gender

Mediální zpravodajství může podporovat, nebo naopak rozrušovat stereotypy v myšlení majoritní veřejnosti o menšinách (počítejme mezi ně v rámci mediální reality i ženy). Při nezastupitelné roli médií při odstraňování genderových stereotypů, které jsou elementárním faktorem pro nerovnoprávné postavení žen a mužů, z myšlení lidí, lze na základě analyzovaných dat ilustrovat, jak svou funkci média v dané oblasti plní.

Graf 30: Podíl žen na zpravodajství (srovnání hlavních zpravodajských relací)



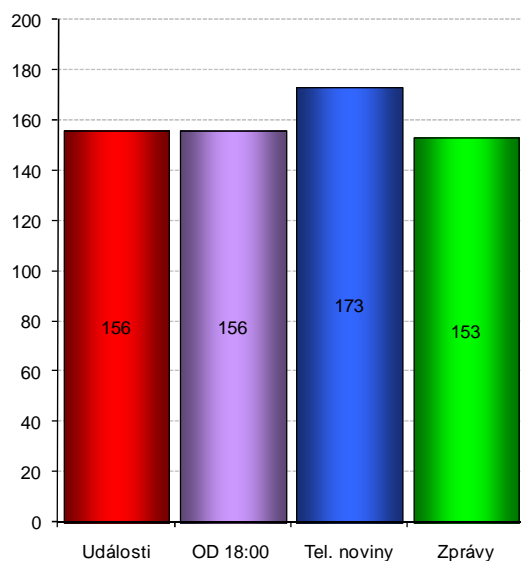
Prezentace žen v médiích neodpovídá jejich podílu na populaci. To je dáno především nižší mírou zastoupení žen v rozhodovacích pozicích a špičkové politice. V hlavních zpravodajských relacích veřejnoprávních médií je dlouhodobě (a potvrzuje to i čtvrté čtvrtletí roku 2010) zastoupeno relativně méně ženských akterek než v pořadech TV NOVA a TV Prima.

Podíl žen na celkovém počtu prezentovaných osob se v Událostech v průběhu celého roku držel na úrovni 20 %. Ve Zprávách TV Prima podíl žen od druhého čtvrtletí průběžně narostl o čtyři procentní body. Nejnižší podíl žen zařazují do zpravodajství Ozvěny dne.

Vyšší prostor věnovaný ženám ve zpravodajství privátních stanic je dlouhodobým jevem. Pro správnou interpretaci je nutné si uvědomit, že podíl žen na zpravodajství je jednoznačně svázán

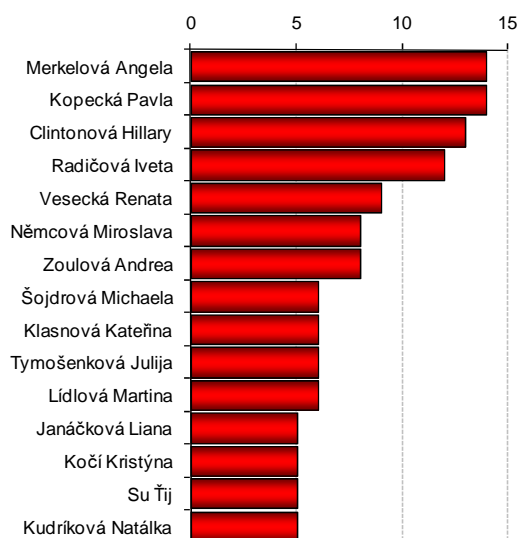
s tematickou strukturou relací a relevancí témat. Zájem o nehody, individuální kriminalitu (a s tím spojené vystupování převážně ženských tiskových mluvčích policie), kuriozity či přírodu poskytuje větší prostor prezentaci žen než témata spojená např. s EU nebo českou politickou scénou.

Graf 31: Počet různých žen ve zpravodajství (srovnání hlavních zpravodajských relací)



Zpravodajství privátních televizí prezentovalo ve svém rámci větší počet statisticky významných ženských protagonistek než relace veřejnoprávních médií. Nejvyšší počet různých žen zmínily ve zpravodajství Televizní noviny (173). Obě privátní stanice ženy prezentovaly s vyšší variabilitou (22 % ve Zprávách TV Prima, resp. 25 % v Televizních novinách pro 10 nejčteněji zmiňovaných žen) než Události (27 %).

Graf 32: Hitparáda nejpopsanějších žen (Události)



Nejčastěji prezentovanými ženami Událostí ve čtvrtém čtvrtletí 2010 se staly německá kancléřka Angela Merkelová a mluvčí Policejního prezidia Pavla Kopecká. Do centra pozornosti se dostaly i americká ministryně zahraničí Hillary Clintonová a slovenská premiérka Iveta Radičová. Snaha po odvolání nejvyšší státní zástupkyně Renaty Vesecké stála za zájmem o její osobu. Liana Janáčková byla spojována s volbami do senátu.

Ženskou hitparádu Událostí odlišuje od hitparády relací privátních stanic vyšší přítomnost zahraničních političek – kromě výše jmenovaných zahraničních političek se do první patnáctky nejčastěji prezentovaných žen dostaly i bývalá premiérka Ukrajiny Julija Tymošenkova a barská disidentka Su Ťij.

V únoru 2011 zpracoval Media Tenor, spol. s r.o.

hotline@mediatenor.cz | <http://www.mediatenor.cz/> | tel./fax +420 596 126 126
U Tiskárny 9, 702 00 Ostrava, Česká republika

Tento dokument obsahuje všechna podstatná zjištění výzkumu. Pokud však některou informaci postrádáte, připravíme vám ji na požádání. Budeme rádi za jakékoliv další náměty.